

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 357

van **ANN DE MARTELAER**

datum: 9 februari 2022

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Palliatieve netwerken - Inzet van vrijwilligers

In Vlaanderen zijn er vijftien palliatieve netwerken actief (<https://palliatievezorgvlaanderen.be/home/netwerken-palliatieve-zorg/overzicht-netwerken-palliatieve-zorg>). De verpleegkundigen van de palliatieve thuiszorgequipes begeleiden palliatieve patiënten en hun naasten in hun vertrouwde thuisomgeving. Dat gebeurt in nauwe samenwerking met de huisarts, de thuisverpleging en alle andere betrokken thuiszorgdiensten. Als het voor de mantelzorgers zwaar wordt, kan in samenspraak met de patiënt en de familie een vrijwilliger ingeschakeld worden. Die vrijwilliger wordt gezocht in klassieke vrijwilligersorganisaties of bij autonoom erkende vrijwilligersorganisaties waarbij de vrijwilligers worden opgeleid door de palliatieve netwerken.

Vrijwilliger worden en zijn binnen de palliatieve thuiszorg is niet vrijblijvend. Het vereist een degelijke inzet en motivatie. Het betekent geconfronteerd worden met lijden, sterven en afscheid nemen. Dit vraagt bepaalde kwaliteiten en een basishouding.

Vrijwilligers in dat autonome vrijwilligerswerk werken niet alleen nauw samen met professionele zorgverstrekkers. Ze krijgen een basisopleiding en dienen regelmatig aanwezig te zijn op vorming en intervisie. Er is een vrijwilligersverantwoordelijke die vrijwilligers rekruteert, selecteert en hen informatie en ondersteuning biedt.

De autonome vrijwilligerswerking krijgt jaarlijks subsidies op basis van het decreet van 3 april 2009 betreffende het georganiseerde vrijwilligerswerk. We stellen vast dat het bedrag aan subsidies voor autonome organisaties die vrijwilligers inzetten sterk vermindert omdat het totale subsidiebedrag (1.481.000 euro) al jaren hetzelfde blijft. De reden is dat dit bedrag wordt verdeeld over een steeds toenemend aantal organisaties, waarbij sommige bestaande organisaties een belangrijke stijging van het aantal vrijwilligers noteerden.

Zonder afbreuk te willen doen aan de respectieve vrijwilligersorganisaties en de inhoud van het vrijwilligerswerk kunnen we stellen dat vrijwilligers die actief zijn in palliatieve zorg een degelijke vorming en begeleiding nodig hebben, en daarvoor afhankelijk zijn van deze subsidies.

In het Vlaamse regeerakkoord wordt gesproken over een Vlaams actieplan rond vroegtijdige zorgplanning, palliatieve zorg en levenseindezorg, waar o.a. voor de nodige middelen voor de palliatieve thuisbegeleidingsequipes zal worden gezorgd. In het rapport met mensen uit de palliatieve zorg en andere stakeholders (februari 2021) (https://www.komoptegenkanker.be/sites/default/files/media/2021-04/2103_avondenpalliatievezorg_rapport-gecomprimeerd.pdf) is er ruime aandacht voor de positie, begeleiding en vergoeding van de vrijwilligers.

1. Hoe ziet de minister het totale subsidiebedrag voor het georganiseerde vrijwilligerswerk naar de toekomst evolueren?
2. Het beloofde actieplan rond vroegtijdige zorgplanning, palliatieve zorg en levenseindezorg moet nog in het parlement voorgesteld worden.

Wanneer mogen we dat verwachten?

ANTWOORD

op vraag nr. 357 van 9 februari 2022

van **ANN DE MARTELAER**

Het agentschap Zorg en Gezondheid is gestart met de voorbereiding voor de opmaak van het Vlaams actieplan rond vroegtijdige zorgplanning, palliatieve zorg en levenseindezorg. Op dit ogenblik is de procedure lopende om een programmamanager aan te trekken voor de coördinatie van dit actieplan.

De opdracht voor deze programmamanager is tweeledig:

Eerst en vooral dient samen met alle stakeholders een gedragen visie op de toekomst van de palliatieve zorg in Vlaanderen te worden uitgetekend. Hiervoor zijn er al een aantal initiatieven ondernomen waaronder het Palliatief Debat waarnaar u refereert. Maar er zijn ook andere onderzoeken en (literatuur)studies die een meerwaarde zijn voor de opmaak van het actieplan en die geïncorporeerd zullen worden.

Op basis van deze gemeenschappelijke visie zal dan een concreet plan worden opgemaakt met daarin de acties die nodig zijn om de palliatieve zorg in Vlaanderen te hervormen. Hierbij hoort ook een duidelijk transitieplan voor de financiering, organisatie, regelgeving, enz.

De timing zal afhangen van het projectplan dat de opdrachtnemer zal opmaken. Vandaag is er nog geen gunning verleend dus ik kan nog geen exacte timing geven maar de bedoeling is uiterlijk eind 2023 een Vlaams actieplan rond vroegtijdige zorgplanning, palliatieve zorg en levenseindezorg voor te stellen.

Over hoe de subsidiëring er in de toekomst uit ziet en wat het aandeel voor vrijwilligerswerk is, daarover kan ik nog geen uitspraak doen. Bij de opmaak van het actieplan is co-creatie en gedragenheid cruciaal. Het is dan ook de bedoeling om de sector nauw te betrekken, ook bij het uitwerken van de potentiële financiering.